

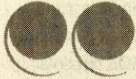
Sanayi tesislerinin yüzde 60'ı depremde büyük risk bölgesinde

EKONOMİ FİSİLTİRLERİ

Jale Özgentürk

jale.ozgenturk@dunya.com

İstanbul Büyükşehir Belediyesi depremde konut, işyeri, sanayi kuruluşları gibi binaların depremdeki risk durumunu analiz eden bir çalışmaya yaptı. Buna göre sanayi ve üretim tesisleri ile konaklama tesislerinin yüzde 60'ı en büyük ivmenin olacağı risk alanında. İSO Başkanı Erdal Bahçivan'ın Ekim ayında yaptığı çağrı ise sanayiciden ilgi görmemiş. Üç maymunu oynamaya devam!

İstanbul'da beklenen şiddetli deprem yaklaştı mı? En son Cuma günü yaşanan 4.7 şiddetindeki sarsıntı ile bu soru yeniden gündeme geldi. Bazı uzmanlara göre bu deprem, 7-8 şiddetinde beklenen büyük depremin öncüsü.

Depremin yaklaştığı artan sallanmalara bakıldığında ortada. Ancak İstanbul için ne kamunun ne de İstanbulluların bir telaşı yok. İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) bir deprem çalıştayı yaptı ancak somut adımların atılması için hem zamana hem de büyük miktarda kaynağa ihtiyaç var.

Depreme hazır olmayan kesimlerden biri de sanayi. İstanbul, Türkiye sanayi sektörü üretiminin yüzde 37.2'sini gerçekleştiriyor. Sektörün katma değerinin içindeki payı yüzde 41.6. İstihdamda yüzde 31.9, toplam ihracatta ise yüzde 21.8 paya sahip. Yani İSO'nun 20 bin üyesi sadece İstanbul'un değil Türkiye ekonomisinin temel direği neredeyse.

Binalara check-up yapılın
İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, geçen Ekim ayında Şanlıurfa'da bir toplantıda sanayiinin depreme hazır olmadığını çok açık bir şekilde dile getirmiş ve bu ko-

nuda şu açıklamaları yapmıştı: "İstanbul'daki tüm sanayi firmalarının hakikaten samimi ve sağlıklı bir check-up'ının yapılması gerek. Bu check-up neticesinde uygun olmayan firmaların da çok hızlı bir şekilde dönüşümlerinin yapılması lazım. Her sektörün kendi özleştirisini en sağlıklı şekilde yapması gerek. Bu konuda artık üç maymunu oynama dönemimiz bitti."

Bahçivan, bu konuda ilk adımı da İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nu İSO Meclisi'ne davet ederek atmıştı. Bu konuda neler oldu? Geçen hafta Bahçivan ile yaptığımız söyleşide bu soruyu da sordum. Ne yazık ki Bahçivan, sanayicilerden gerekli desteği görememiş.

Bu görüşmeden sonra belediye neler yapmış? Bu soruyu da Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme Daire Başkanı Tayfun Kahraman'a sordum. Kahraman İSO'da sorulan sorulara yönelik bir rapor hazırladıklarını söylüyor.

İstanbul genelini kapsayan, olası bir İstanbul depreminde meydana gelebilecek hasarın boyutlarını analiz ederek il genelinde bir risk haritası çıkarıldıklarını dile getiriyor Kahraman. Böylece riskin hangi böl-

gelerde yoğunlaştığını tespit ettiklerini söylüyor ve şu açıklamaları yapıyor:

● Bu analize göre ticari alanların, sanayi ve üretim tesisleri ile konaklama tesislerinin yüzde 60'dan fazlası en büyük riskin olduğu bölgede. Bu sanayi alanlarının yüzde 12'si ise en şiddetli ivmeye maruz kalıyor.

● Deprem sonrasında bu tesislerin işlevlerini devam ettirmeleri zor ve zarara yol açabilecek düzeyde.

● Sanayi sektöründe meydana gelebilecek kayıpların anlaşılması ve öngörülebilmesi için öncelikli olarak bu yapı envanterinin detaylandırılması ve daha nitelikli bir hale getirilmesi gerekmektedir. Ardından bu tesislerin zemin ve ivme ilişkisi kurularak kırılma eğrilerinin oluşturulması dayanıklılık analizlerinin temel althığı olacaktır.

● Çalışmaların yürütülmesinde, sanayi tesis envanterinin ortaya çıkarılması ve dayanıklılık analizleri bütünlük bir yaklaşım ve ekip ile yürütülmelidir.

Kahraman envanter çıkarıldıktan sonra müdahale aşamasına geçilebileceğini söylüyor. Yapıların tespit edilip bırakılmayacağını ekliyor. Ancak kısa süre içinde yapıları güçlendirmek, depreme dayanıklı hale getirmenin ise büyük bir kaynak gerektirdiğine işaret ediyor.

"Desteğe ihtiyaç var. Buna İBB'nin bütçesi dahi yetmez. Dünya Bankası, uluslararası fonlar ya da kendi iç mekanizmalarımızla bu işi yürüteceğiz. Vatandaştan da destek isteyeceğiz" diyor.

Envanter, kaynak yetersizliği derken büyük deprem yaklaşıyor. Kimi araştırmalara göre milyonlarca insanın hayatına mal olacak, Türkiye ekonomisini 50 milyar dolar zarara uğratacak depreme karşı bu rahatlığı anlamak mümkün değil. Her kesim üç maymunu oynamaya devam ediyor!

İZMİR EXPO HEYECANINI YENİDEN YAŞAYACAK

EXPO Dünya Kupası ya da olimpiyat oyunları kadar önemli ekonomik ve kültürel etki yaratan dev bir organizasyon. 150 yıldan bu yana yapıyor. Dünya Fuarı anlamına gelen EXPO'lar oylama ile seçilen ülkede 6 ay boyunca açık kalıyor ve bu ülkenin turizmne, yatırımlarına büyük katkı sağlıyor.

Uluslararası Sergiler Bürosu'nun (BIE) düzenlediği EXPO'ların biri 5 yılda bir düzenleniyor diğeri ise ara dönemlerde düzenlenen botanik fuarları.

2016'da Antalya'nın, 2021 için de Hatay'ın kazandığı EXPO, botanik

fuurları arasında.

Türkiye büyük EXPO'ya 2015 yılı için katılmıştı. İddialı bir çalışma ile Fransa'da yarışan İzmir ne yazık ki o yılı Milano'ya kaptırmıştı. Daha sonra 2020 için de başvurdu İzmir, ancak bunda da elendi.

İzmir'in EXPO'ya adaylık sürecinde aktif olarak çalışan Tunç Soyer, bugün Büyükşehir Belediye Başkanı. Soyer, İzmir'e uluslararası EXPO'yu getirmek için kararlı. Soyer, önce 2025 yılı için yapılacak Botanik EXPO'suna başvuracaklarını söylüyor. Sağlık ve çevre temalı proje hazırlanacağını söyleyen

Soyer, ardından da 2030 EXPO'suna aday olacağını dile getiriyor. Soyer, "Bio EXPO ile ana fuara da hazırlanmış olacağız" yorumunu yapıyor.

EXPO'lar kentler ve ülkeler için önemli bir hareketlilik yaratıyor. Ancak doğru yatırım ve doğru proje seçimi şart. Antalya bu konuda kötü örneklerden biri. 3 milyar TL harcanarak oluşturulan EXPO düğün salonu gibi anlamsız konularda kullanılıyor ve ne yapacağı hala belli değil.

Oysa bu fuarlara yapılan yatırımlar kentlerin geleceğine katkı yapmalı

2020 YILI ÇOK DAHA POZİTİF GEÇECEK

**Istanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı
Erdal Bahçivan**

■ 2020'nin yatırımlar açısından artık finansal bahanelerden arınmış bir dönem olduğunu öngörüyoruz. Artık kimse finansal istikrarsızlıktan dolayı bu ülkede yatırım yapılamıyor diyemez.

HER MAHALLEYE FİBER GÖTÜRMEYİ HEDEFLİYORUZ

**Türk Telekom CEO'su
Ümit Önal**

■ 2020'de de Türkiye'nin her mahallesine fiber götürme hedefiyle çalışmalarını sürdürüyoruz. İnanıyorum ki bu vaadimiz, 2020'nin nasıl bir yıl olacağına dair ipuçları veriyordur.

YENİ PROJELER ÇIKACAK DİYE BEKLİYORUZ

**ENKA İnşaat ve Sanayi AŞ İcra Kurulu
Başkanı ve Genel Müdürü Mehmet Tara**

■ ENKA olarak yurt dışında birçok projemiz var. Rusya'da, Irak'ta. Şu an projelerimiz iyi gidiyor. Rusya özelinde 2020'den daha ümitliyiz. Yeni projeler çıkacak diye bekliyoruz.

DÜNYAYA AÇILDIK 2020'DE YÜZDE 35 BÜYÜMEYİ HEDEFLİYORUZ

**Uyumsoft YK Başkanı
Mehmet Önder**

■ Çalışanlarımız ve ekosistemimiz ile daima büyümeye odaklanıyoruz. Türkiye pazarında elde ettiğimiz tecrübeleri dünyaya açtık. 2020'de yüzde 35 büyümeyi hedefliyoruz.

TEMKİNLİ OLMAKTA FAYDA VAR

**Bosch Türkiye ve Orta Doğu Başkanı
Steven Young**

■ 2020'de de başlangıcın olumlu olacağını düşünüyoruz. 2019'u yönetebilenler 2020'de çok rahat edecekler. Temkinli olmakta fayda var, fırsatları da iyi kollamamız gerekiyor.

2020'DE YÜZDE 15 VE ÜZERİ KREDİ BÜYÜMESİ OLASI

**Kuveyt Türk Genel Müdürü
Ufuk Uyan**

■ 2020 için yapılan planlara baktığımızda yüzde 15 ve üzerinde bir büyümenin olası olduğunu ve bu seviyenin ekonominin yüzde 4-5 bandında büyümesine yetecek kaynak sunabileceğini değerlendiriyoruz.

GAP SAYESİNDE PAMUKTA ÜRETİM ALANI DA İSTİHDAM DA ARTTI

AA

Türkiye pamuk üretiminin yüzde 40'ının yapıldığı Şanlıurfa'da bu alanda istihdam edilen kişi sayısı 10 yılda 3 kat arttı.

Ülke ekonomisi açısından önemli bir yere sahip olması nedeniyle "beyaz altın" olarak nitelendirilen pamuk, lifiyle tekstile, çekirdeğiyle yağ sanayisine, küspesiyle de hayvancılık sektörüne ham madde sağlaması dolayısıyla stratejik

çeken Peltek, şunları kaydetti:

"Günümüzde çırçır fabrikası sayısı 212'ye, burada çalışan sayısı da 1800'e yükseldi. 10 yıl önce sadece bir olan hazır giyim fabrikası sayısı günümüzde 38'e yükseldi. Buradaki istihdam da 39 kişiden 5 bin 600 kişiye yükseldi.

Baktığımızda pamuk sanayisinde yaşanan teknolojik gelişmeye rağmen son 10 yılda kentimizde bu alanda

nüfus potansiyelinin iyi değerlendirilerek ekonomiye katkısının önemli olduğunu söyledi.

Fabrikalarında 270 kişiyi istihdam ettiklerini kaydeden Güneş, "Biz burada üretimini yaptığımız tekstil ürünlerini

başta ABD'ye ve Avrupa'nın en büyük firmalarına gönderiyoruz. Ülkemizin konfeksiyon üretimine ve ihracatına katkıda bulunuyoruz. İhracat rakamlarını yükseltmek gayesindeyiz." diye konuştu.

ürünlerin başında geliyor.

Özellikle sağladığı avantajlarla Türkiye'nin tekstilde söz sahibi olmasına katkı sunan pamukta ülke üretiminin yüzde 40'ını karşılayan Şanlıurfa'da, GAP sayesinde pamuk ekim alanı 2 milyon 500 bin dönüme ulaştı ve bu yıl yaklaşık 1 milyon 200 bin ton rekor elde edildi.

Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası (ŞUTSO) Başkanı İbrahim Halil Peltek, AA muhabirine yaptığı açıklamada, pamuk üretiminin artmasına paralel olarak fabrika sayısının ve istihdamın da arttığını belirtti.

2010 yılında 143 çırçır fabrikasında 1500 kişinin istihdam edildiğine dikkati

istihdam 3 kat arttı ve bu alandaki istihdam sayısı 10 bin kişinin üzerine çıktı. Bu rakam bizim için az bir rakam. Yeni projelerimizle pamuk alanında kümelenmeye gidiyoruz. **İstanbul Sanayi Odası** ile yapacağımız çalışmayla pamuğun tarladan ürünü dönüştürmesine ve mağazaya ulaşmasına kadarki süreçte yaşanan bütün sorunları ortadan kaldırarak yeni fabrikalar kuracağız."

"İhracat rakamlarını yükseltmek gayesindeyiz"

Tekstil fabrikası sahibi Yasin Güneş de kentin pamuk üretimi ve genç